

godal

Μεσότοπος

Ήθη-έθιμα-παραδόσεις

Μια σύνδεση του χθές με
το σήμερα...

- Η περιοχή στην οποία βρίσκεται είναι ορεινή, ωστόσο λόγω της ηφαιστιογενούς της προέλευσης είναι άδενδρη και βραχώδης. Στο τρίτο χιλιόμετρο από το χωριό συναντάται ο παραθαλάσσιος οικισμός που ονομάζεται Ταβάρι, ο οποίος είναι χτισμένος ανάμεσα στον Ποδαρά και τον Χρούσο, επίσης παραθαλάσσιες περιοχές.

- **Ταβάρι**

- **Χρούσος**

- **Ποδαράς**

• Αυτό που ανέκαθεν χαρακτήριζε το χωριό μας είναι το πλήθος εθίμων και των ήθων. Αυτό συντέλεσε στο να θεωρείται ένα από τα πιο πλούσια σε παράδοση χωριά του νησιού.

- Γάμος
- Εγκυμοσύνη
- Βάπτιση
- Κηδεία
- Γιορτές
- Εκδηλώσεις
- Πανηγύρια
- Προλήψεις

ΓΑΜΟΣ

Ο γάμος αποτελούσε σημαντικό γεγονός για τους Μεσοτοπίτες καθώς τα έθιμα που τον αφορούσαν ήταν ποικίλα. Τις περισσότερες φορές γινότανε ημέρα Κυριακή και συνήθως η ημερομηνία ήταν προκαθορισμένη από τους αρραβώνες. Οι περισσότεροι γάμοι γινόνταν κατά την περίοδο των γιορτών των Χριστουγέννων, γιατί εκείνη την εποχή βρισκόταν στο χωριό και οι ξενιτεμένοι. Λόγω κάποιας πρόληψης η οποία είναι άγνωστη σε μας, δεν παντρεύονταν το μήνα Μάη. Σε περίπτωση που γινόνταν δύο γάμοι στο ίδιο σπίτι, ή έπρεπε να γίνουν την ίδια μέρα ή να μεσολαβήσει ένας χρόνος από τον ένα στον αλλο. Για κουμπάρους του ζευγαριού, όπως προτείνεται και στις μέρες μας, προτεινότανε και τότε ο νονός ή η νονά του γαμπρού, και μόνο αν δεν μπορούσαν εκείνοι τότε προτεινότανε άλλο άτομο. Λίγες μέρες πριν το γάμο το σπίτι της νύφης αν ήταν καινούριο, έλαμπε από φυσικού του, ενώ αν ήταν παλιό βαφώταν και ασπριζόταν. Όλοι οι χώροι του στολίζονταν εορταστικά.

«Χειρόβουλας»

«Χειρόβουλας» ήταν το προσκλητήριο το οποίο στέλνονταν λίγες μέρες πριν το γάμο στους συγγενείς και στενούς φίλους του ζευγαριού. Πιο συγκεκριμένα, ο χειρόβουλας ήταν μια μικρή ανθοδέσμη τυλιγμένη με χρυσοκλωστές (μπλίρες). Μια συγγένισα τους έπερνε με ένα πανεράκι και τους μοίραζε. Στους πολύ καλούς φίλους ο χειρόβουλας συνοδευόταν από μια καράφα κρασί. Μερικές φορές όμως ο «χειρόβουλας» δεν στελνόταν σαν πρόσκληση μόνο στους συγγενείς και φίλους αλλά και σε άλλους αδιάκριτα. Την παραμονή του γάμου στέλνανε τα μικρά παιδιά να μαζέψουν λουλούδια. Μαζεύονταν στο σπίτι της νύφης, τα δένανε και τα κάνανε μπουκετάκια και όσες ξέρανε παράλληλα τραγουδούσαν ευχές της νύφης και του γαμπρού.

«Λιντιράτους»

Το βράδυ της παραμονής, περνούσαν οι επισκέπτες και θαύμαζαν το σπίτι της νύφης κι ύστερα έμενε η νεολαία ενώ οι μεγάλοι αποχωρούσαν ή συγκεντρώνονταν σε κάποιο άλλο δωμάτιο του σπιτιού. Τα παλλ(ι)καρέλια και οι κουπιλλούδεις, στήνανε χορό στη σάλα. Ήταν δικό τους το γλέντι επειδή οι μελλοντυμφοι ήταν ακόμη «ελεύθεροι» και οι συγκεντρωμένοι «ελεύθεροι» επίσης, λεγόνταν «λιοτιράτους». Αυτό το βράδυ «χόρευαν» το γαμπρό και τη νύφη, τραγουδώντας τους τραγούδια του γάμου. Αν δεν υπήρχαν μουσικά όργανα ο χορός συνοδευόταν με φωνητικό τραγούδι, τουμπερλέκι ή αυτοσχέδια όργανα.

Ντύσιμο των μελλονύμφων

Την ημέρα του γάμου, ο πυρετός προετοιμασίας κυριαρχούσε και στα δύο σπίτια. Όσον αφορά το νυφικό, ραβότανε καινούριο, δηλαδή δεν έπαιρναν δανεικό και ήταν δώρο του γαμπρού, όπως και το «ουάλι» (πέπλο). Στα παλαιότερα χρόνια, ο γάμος γινόταν μέσα στο σπίτι του γαμπρού. Η νύφη πήγαινε στα πεθερικά τα «τσιρέτσα» (τσουρέκια), το μέλι, τα δώρα και κάλεναν τον παπά στο σπίτι να τους στεφανώσει. Τη μέρα του γάμου, οι λεύτερες λούζονταν και βάζαν κολώνια από αυτή που είχε πάει ο γαμπρός στη νύφη. Τη νύφη τη στόλιζαν με την αλατζαδένια τη «ρουμπούδα» (ρομπίτσα-φουστανάκι) και «τς μαρτένις τις καρτσούδης» (μαρτένιες, δηλαδή πλεγμένες με δίχρωμη κλωστή). Στο σπίτι της νύφης μαζεύονταν οι φιλενάδες και οι συγγενείς για να την ντύσουν, να τη χτενίσουν, να την ετοιμάσουν. Ο γαμπρός δεν επιτρεπόταν να δει τη νύφη από τη στιγμή που άρχιζε ο στολισμός της. Τα κορίτσια έγραφαν τα ονόματα τους στις σόλες των παπουτσιών της νύφης. Εκείνη, μπαίνοντας στη εκκλησία έσερνε τις σόλες της στο πάτωμα κι ύστερα κοιτάζανε ποιανού κοριτσιού το όνομα σβήστηκε γιατί σήμαινε ότι αυτή θα παντρευόταν σύντομα. Επίσης, πρέπει να αναφερθεί ότι το νυφικό πέπλο το είχε η εκκλησία και το δάνειζε στη νύφη επί πληρωμή.

Μπακλαβάς

Πρώτο μέρος της πομπής του γάμου, ήταν η μεταφορά του μπακλαβά. Τον μπακλαβά τον έφτιαχνε η νύφη, και η κατασκευή του ήταν έθιμο απαράβατο, το οποίο ισχύει μέχρι σήμερα. Ο μπακλαβάς περιείχε αμυγδαλόψυχες, σουσάμι, κουκουνάρι και άλλα. Το φύλλο το άνοιγαν οι νοικοκυρές, δεν ήταν έτοιμο. Έβαζαν πολλές στρώσεις φύλλο και γόμωση, ώστε να γίνει ο μπακλαβάς πολλές φορές κοντά στους οχτώ με δέκα πόντου. Στο κέντρο του γλυκού στερέωναν ένα κλωνί κυπαρίσσι, σύμβολο της λεβεντιάς του γαμπρού.

ΕΓΚΥΜΟΣΥΝΗ

Η απόκτηση παιδιών ήταν ο κυριότερος σκοπός του ανδρόγυνου. Η ατεκνία συχνά ήταν και ντροπή. Η στείρα γυναίκα κατέφευγε σε πρακτικές γιάτρισσες. Της έδιναν να φάει πίτα από καινούριο φούρνο, ή την έβαζαν να καθίσει πάνω σε μυλόπετρα, όταν γυρίζανε τον μύλο. Η κοπέλα έπρεπε όταν έμενε έγκυος να τηρεί κάποιους κανόνες:

- Δεν έπρεπε να πηγαίνει σε κηδείες, ούτε να φιλά νεκρό, για να μην γίνει το παιδί της κίτρινο ,ή να λιποθυμά και να οδύρεται συνεχώς.
- Δεν έπρεπε να φάει λαγό για να μην "λαγοκοιμάται" και να μην φοβάται το μωρό.
- Δεν έπρεπε να βάζει τίποτα ανάποδα, για να μην έρθει το μωρό ανάποδα στη γέννα.
- Για το φύλο του παιδιού , προσπαθώντας να μαντέψουν έλεγαν ότι αν το πρόσωπο της εγκύου , δεν είχε σημάδια και πανάδες, τότε το παιδί θα ήταν κορίτσι. Αν ο δεξιός μαστός της θα ήταν πιο φουσκωμένος θα έκανε αγόρι,αν πάλι ήταν ο αριστερός, θα έκανε κορίτσι.
- Σε δύο καθίσματα έβαζαν μαξιλάρια. Κάτω από το ένα έβαζαν ένα μαχαίρι και κάτω από το άλλο έβαζαν ένα ψαλίδι. Εν άγνοια της εγκύου , της έλεγαν να καθίσει σε ένα από τα μαξιλάρια. Αν καθόταν σε αυτό που ήταν το μαχαίρι , θα έκανε αγόρι. Αν καθόταν σε αυτό με το ψαλίδι θα έκανε κορίτσι.

Η ΒΑΦΤΙΣΗ

Το παιδί το πολύ έως τις σαράντα μέρες έπρεπε να βαπτιστεί και να μυρωθεί. Συνήθως βαπτίζονταν την όγδοη μέρα από τη γέννηση τους ακολουθώντας την περίπτωση του Χριστού. Η βάπτισμα ήταν ένα απλό μυστήριο χωρίς επιδείξεις και πολλά έξοδα. Στα παλαιότερα χρόνια βαπτίζονταν τα παιδιά νύχτα σε μια πέτρινη γούρνα στα σπίτια ίσως λόγω των συνθηκών της τουρκοκρατίας, ίσως πάλι για να παραβρίσκονται ο πατέρας και ο νονός επειδή έμεναν συνήθως στην εξοχή.

Νονοί του πρώτου παιδιού γίνονταν συνήθως αυτοί που είχαν στεφανώσει το αντρόγυνο. Επίσης εθεωρείτο κακό το να βαπτίσει ο ίδιος νονός δυο παιδιά αντίθετου φύλου γιατί υπήρχε κίνδυνος να παντρευτούν στο μέλλον γεγονός που απαγορευόταν επειδή ήταν σταυραδέρφια. Αυτά τα έθιμα εξακολουθούν να υφίστανται μέχρι και σήμερα.

Στην πόρτα του σπιτιού τους, τους υποδεχόταν οι γιαγιάδες και τους οδηγούσαν στο προσκυνητάρι του σπιτιού, όπου στεκόταν η μάνα μ' ένα ποτήρι καθαρό νερό. Το έπαιρνε ο παπάς το σταύρωνε και έσβηνε μέσα σταυροειδώς τις λαμπάδες λέγοντας κάποιες ευλογημένες ευχές, σταύρωνε τη μάνα, τους υπόλοιπους παρευρισκομένους και τέλος έδινε να πιεί η μάνα. Μ' αυτό ράντιζε το στρώμα του κρεβατιού της . "Υστερα έλεγε ο παπάς στη μάνα: « να φυλάξεις το παιδί σου από νερό από φωτιά κι από γκρεμό ώσπου να γίνει δώδεκα χρονών».

Τότε η μητέρα φυλούσε το χέρι του παπά, του νονού ή της νονάς και παραλάμβανε το παιδί της. Ακολουθούσε το τραπέζι των καλεσμένων το οποίο λάμβανε χώρα στο σπίτι με κεράσματα όπως παξιμάδια, καρύδια , σύκα, σταφίδες, αμύγδαλα, εν αντιθέσει με τα σημερινά που διεξάγονται σε μεγάλα κέντρα με πλούσια φαγητά και έχουν εντυπωθησιαστικό χαρακτήρα.

Επακολουθούσε το μοίρασμα της «μαρτυριάς» που δεν ήταν τα σημερινά τυποποιημένα σταυρουδάκια της καταναλωτικής κοινωνίας αλλά χρήματα ζωντανά, ανάλογα με την οικονομική κατάσταση του νονού. Ο παπάς βέβαια έπαιρνε τη μεγαλύτερη «μαρτυριά» που ήταν η αμοιβή του.

Μετά από τρεις ημέρες, η νονά του μωρού έπλενε τα ρούχα του στη θάλασσα ή σε τρεχούμενο νερό. Αν θα τα έπλενε στο σπίτι, το νερό το έριχνε μετά πίσω από την εκκλησία για να μην το πατάνε. Επίσης ο νονός ήταν υποχρεωμένος να πάει το παιδί στην εκκλησία τρεις Κυριακές για να κοινωνήσει, πράγμα το οποίο γίνεται και σήμερα. Τέλος τα πρώτα νύχια του μωρού που έκοβαν μετά την βάφτιση, τα έριχνα μέσα στο σχολείο για να γίνει το μωρό έξυπνο

Υπήρχαν κάποια ονόματα τα οποία ήταν γνωστά μόνο στο χωριό μας αλλά και σε ορισμένα μέρη του νησιού

Αυτά ήταν τα εξής: Κηνούλα, Ασανούλα, Περμανθούλα, Πουσούλα, Αμυρσούδα.

Η μάνα του παιδιού δεν πήγαινε στην εκκλησία αλλά περίμενε στο σπίτι. Συχνά δεν ήξερε το όνομα που θα έπαιρνε το μωρό..

ΚΗΔΕΙΑ

Πριν από τον θάνατο :

- ~ Όταν κάποιος ξεψυχούσε δύσκολα έβαζαν κάτω από το προσκέφαλο τους ένα καντάρι (ζυγαριά) διότι πίστευαν ότι με αυτό τον τρόπο ο Θεός «θα κανταρέψει» (θα ζυγίσει) τις αμαρτίες του και έτσι θα ελαφρύνει η ψυχή του και θα πεθάνει νηφάλιος .
- ~ Για να ξεψυχήσει αναπαυμένος του έδειχναν φωτογραφίες αγαπημένων προσώπων τις οποίες φιλούσε και κατά κάποιο τρόπο τους αποχαιρετούσε .
- ~ Έριχναν στο στόμα του ετοιμοθάνατου τρεις μικρούς σταυρούς από κερί και έπειτα έβαζαν στο δεξί του χέρι ένα «μηταλίκι» (μικρής αξίας) ή δραχμή για να πληρώσει ο νεκρός τα διόδια για να μπει στον παράδεισο .
- ~ Απαραίτητο ήταν επίσης για τον ετοιμοθάνατο να μεταλάβει , γεγονός το οποίο γίνεται ακόμη και σήμερα . Το μυστήριο της εξομολόγησης δεν συνηθίζονταν απο τους Μεσοτοπίτες .

ΕΚΦΟΡΑ

Μπροστά τα φανάρια με τον σταυρό και πίσω ο παπάς σιγοψάλοντας το << Άγιος ο Θεός >> σε πολύ αργό ρυθμό μέχρι να τοποθετήσουν το φέρετρο σε ένα ειδικό τραπέζι στη μέση της εκκλησίας . Μόλις κατευόδωσαν το νεκρό από το σπίτι του σπάγανε στο κατώφλι ένα πήλινο κουμάρι γεμάτο νερό . Μετά την τελετή , πορεύοταν πλέον ο νεκρός προς το νεκροταφείο . Στον << Άγιο Αρτέμη >> παλιότερα και τον << Άγιο Γιώργη >> σήμερα .

ΕΝΤΑΦΙΑΣΜΟΣ

Όλοι μαζί πήγαιναν στο νεκροταφείο , για να εγκαταστήσουν το νεκρό στην τελευταία του κατοικία . Οι τάφοι ήταν απλοί και φτωχοί χωρίς μάρμαρα κασι πολυτελείς κανδηλοδούχους . Παλαιότερα επίσης δεν υπήρχαν << οικογενειακοί τάφοι >> . Εκεί εναπέθεταν το νεκρό τυλιγμένο σε σεντόνι , έριχαν χώμα και από πάνω του τοποθετούσαν μεγάλες πέτρινες πλάκες . Ο παπάς λίγο πριν την ταφή χάραζε σε κεραμμύδι ένα σταυρό με τα γράμματα Ι.Χ.Ν.Κ (Ιησούς Χριστός νικά) και το έβαζε στο στόμα του νεκρού . Αφού κατέβαζαν το νεκρό έριχνε ο παπάς χώμα με ένα φτυάρι και λίγο λαδόνερο από το καντήλι . Από πάνω από τον τάφο έβαζαν ένα ξύλινο σταυρό και ένα τενεκεδένιο φανάρι χωρίς την σημερινή χλιδή των τάφων . Κάθε γυναίκα που ήθελε να στείλει << χαιρετίσματα>> σε κάποιους νεκρούς έδινε στον παπά ένα χαρτί με τα ονόματα τους, που το λέγανε << ψυχοχάρτι >> και βέβαια κάποιο χρηματικό ποσό για την αμοιβή του παπά . Εκείνος μνημόνευε τα ονόματα τους κουνώντας το θυμιατήρι ώστε να βγαίνει ο καπνός του λιβανίου με την εκφώνηση του κάθε ονόματος . Τελος, ο παπάς έβγαζε το πετραχήλι του και άδειαζε το θυμιατήρι πάνω στον τάφο .

ΠΡΟΛΗΨΕΙΣ

- Οι τσομπάνηδες κατά την διάρκεια της οχείας των ζώων δεν ξυρίζονταν, ούτε καν την περίοδο της γέννας. Κατά την περίοδο οχείας το είχαν μυστικό για να γεννήσουν τα πρόβατά τους ωραία αρνιά.
- Όταν ο γεωργός ήθελε να σπείρει σιτάρι, έβαζε μέσα στο δισάκι με το σπόρο κι ένα ρόδι για να γίνονται τα στάχυα γεμάτα σαν ρόδι.
- Δεν έπιναν νερό κοιτώντας τον ήλιο.
- Αν έχει φαγούρα το δεξί σου χέρι σημαίνει πως θα κάνεις χειραψία αν έχει το αριστερό σημαίνει πως θα πάρεις χρήματα.
- Να μην ράβεις κουμπί ή οτιδήποτε ενώ ο άλλος φοράει το ρούχο, γιατί θα του συμβεί κακό. Αν όμως είναι ανάγκη να γίνει, βάλε στο μπροστινά δόντια και δάγκωνε ένα μικρό ξεροκλαδάκι και τότε το κακό δεν περνά.
- Τετάρτη και Παρασκευή δεν έκοβαν τα νύχια τους και δεν λούζονταν Κυριακή για να μην τους βρει κακό.
- Τις πρώτες ημέρες του Αυγούστου τις έλεγαν «θρύπις» και κατά την διάρκειά τους δεν έπλεναν ρούχα γιατί τ(θ)ρυπιόταν από κάποια μαγική δύναμη. Αν ήταν μεγάλη ανάγκη να τα πλύνουν, έβαζαν στο καζάνι και στην πλυνοσκάφη ένα μεγάλο καρφί για να καρφώσουν το κακό πνεύμα και να μην τρυπηθούν τα ρούχα.

Μεσοτοπίτικο Καρναβάλι

Το καρναβάλι του χωριού μας, που διεξάγεται από το 1986, αποτελεί πλέον θεσμό τόσο για μας, όσο και για όλο το νησί. Περιλαμβάνει πλούσιο πρόγραμμα από τραγούδια, χορούς, σάτιρες και σκετσάκια με τη συμμετοχή μικρών και μεγάλων. Το σήμα κατατεθέν του, όμως, που προσελκύει κάθε χρόνο πλήθος επισκεπτών, είναι οι κουδουνάτοι.

ΟΙ ΚΟΥΔΟΥΝΑΤΟΙ

Πρόκειται για ένα έθιμο Διονυσιακής προέλευσης που συνεχίζεται ακόμη και σήμερα. Οι κουδουνάτοι, αρματώνονται με 20-250 κουδούνια (ανάλογα με τις δυνάμεις του καθενός), βάζουν τα πρόσωπά τους με μουτζούρα από τζάκια ή παραδοσιακούς φούρνους και κρατούν την «κουτσκούδα» τους (ξύλο με χοντρή άκρη που συμβολίζει τη γονιμότητα). Με αυτήν τους την ενδυμασία, προσπαθούν να φέρουν την άνοιξη, να διώξουν τα κακά πνεύματα καθώς επίσης και να ευλογήσουν το έδαφος, κάνοντάς το γόνιμο. Το έθιμο αυτό κατέχει τη μοναδικότητα στον κόσμο, αφού σε τέτοια μορφή δεν υπάρχει πουθενά αλλού.

Συνέντευξη από τον θεμελιωτή του καρναβαλιού μας,
κ. Ευθύμη Βασίλογλου

Στιγμιότυπα από τα καρναβάλια:

Τα κάλαντα:

Από το πρωί της πρωτοχρονιάς έως αργά το βράδυ, τα παιδάκια γύριζαν από σπίτι σε σπίτι κι έλεγαν τα κάλαντα. Δεν είχαν τότε τριγωνάκια. Έπαιζαν τουμπερλέκια, τα οποία τις περισσότερες φορές, είχαν φτιάξει μόνο τους τα παιδιά, χρησιμοποιώντας ένα σπασμένο κουμάρι και λεπτή αρνίσια ή κατσικίσια προβιά. Τότε δεν υπήρχαν τοπικά κάλαντα. Τα παιδιά έλεγαν την πιο γνωστή ανα πανελλήνιο παραλλαγή: "Αρχιμηνιά κι αρχιχρονιά" - χαρακτηριστικό είναι ότι ποτέ δεν έλεγαν τον τελευταίο στοίχο, αλλά έλεγαν Δώστε κι εμάς τον κόπο μας, να πάμε σ'άλλη πόρτα»

Πρωτοχρονιάτικες Μαντείες:

Την παραμονή της πρωτοχρονιάς τα ελεύθερα κορίτσια έτρωγαν πολλά γλυκά, και έτρωγαν παστές σαρδέλες, χωρίς να πιούν νερό. Στον ύπνο τους έβλεπαν πως κάποιος τους έδινε νερό, εκείνος ή κάποιος στενός συγγενής του θα ήταν ο μελλοντικός σύζυγος της κοπέλας.

Το ποδαρικό: Η νοικοκυρά σηκωνόταν πρωί-πρωί να κάνει το ποδαρικό για καλή χρονιά

Στάδια ποδαρικού:

Αδειάζει το αμίλητο νερό

Πετάει κάτω το ρόδι που σκάει

Ρίχνει την πέτρα

Ρίχνει το κλωνάρι ελιάς

Επίσης έριχναν λίγο μέλι στο κατώφλι, για να είναι γλυκός ο χρόνος.

Σε άλλα σπίτια το ποδαρικό έκαναν τα μικρά παιδιά της οικογένειας .

Στην συνέχεια της ημέρας σημαντικό ρόλο έπαιζε το ποιος θα πρωτοανοίξει την πόρτα, ποιος θα πρωτομπεί εκείνη την ημέρα μέσα στο σπίτι. Θα έπρεπε το άτομο αυτό να είναι ανόρφανο (να ζούνε δηλαδή και οι δύο του γονείς) και κατά προτίμηση θα έπρεπε ο πρώτος επισκέπτης να είναι ένα μικρό παιδί και αν μπορούσε να ήταν ξανθό.

Την πρωτοχρονιά το ποδαρικό συνδυάζονταν με τα κάλαντα. Τα παιδιά γύριζαν απο σπίτι σε σπίτι, και τα έλεγαν. Έκαναν το ποδαρικό και η νοικοκυρά πρόσφερε στα παιδιά λιχουδιές (χάχλες, σύκα, σταφίδες). Τότε δεν δινόνταν στα παιδιά χρήματα. Κάποιες φορές όμως τύχαινε οι νοικοκυρές να μην είναι στην κατάλληλη θέση να υποδεχτούν τα παιδιά κι έτσι τα έδιωχναν.

Καλή χρονιά:

Την πρώτη μέρα του νέου έτους όλοι είναι χαρούμενοι, προσπαθούν να μην θυμώσουν, να μην μαλώσουν με κάποιον, ώστε να είναι καλός ο χρόνος. Οι άνδρες πήγαιναν με παρέες σε φίλους επίσκεψη, για γειτονιό και να ευχηθούν για το νέο έτος. Από την άλλη οι γυναίκες δεν έβγαιναν από τα σπίτια, διότι αφού όλα τα σπίτια δέχονταν επισκέψεις, η γυναίκα έμενε μέσα να φροντίσει το νοικοκυριό της, να έχει έτοιμο κάποιο μεζέ για να υποδεχτεί τους καλεσμένους της. Τα φώτα:

Στις 5 Ιανουαρίου παραμονή των φώτων στα σπίτια γίνονταν "ο μικρός αγιασμός"... Οι παπάδες έβγαιναν στο χωριό, πήγαιναν από σπίτι σε σπίτι κι έκαναν τον αγιασμό

ΓΙΟΡΤΕΣ-ΠΑΝΗΓΥΡΙΑ

15 Αυγούστου πανηγύρι της Παναγίας

Αν και η εκκλησία του χωριού μας είναι αφιερωμένη στα αφιερωμένη εισόδια» ωστόσο γίνεται μεγάλο καλοκαιριάτικο πανηγύρι τον δεκαπενταύγουστο, στην Κυριακή της Θεοτόκου και παλιά όπως και τώρα, οι θρησκευτική γιορτή συνοδευόταν από γλέντια, τόσο την παραμονή, όσο και ανήμερα. Γλέντια και οικογενειακά, και κοινά όλων των χωριών στην πλατεία. Παλιότερα τιμούσαν τον δεκαπενταύγουστο και στα ερειπωμένα ξωκκλήσια του «Ποδαρά», στην «Παναγιά του Τρουλλωτή», και την Παναγιά Πλάκα».

6 Αυγούστου- τ'Χριστού (Της Μεταμορφώσεως- του Σωτήρος)

Στις 6 Αυγούστου, της Μεταμορφώσεως, ξεκινούσαν οι χωριανοί μας για να πάνε στο Χριστότο Μεγαλόχαρο στον Κάμπο της Ερεσού, όπου γίνονταν μεγάλο πανηγύρι. Στις 6 του μηνός υπήρχε μια συνήθεια στο χωριό, οι αμπελοπαραγωγοί έφερναν στην εκκλησία σε πανέρια σταφύλια που τότε ωρίμαζαν, και τα ευλογούσε ο παπάς και διάβαζε μια ευχή για την καλή παραγωγή! Ύστερα το μοίραζαν στον κόσμο έτσι «για το καλο»!

21 Νοεμβρίου Τα Εισόδια της Θεοτόκου

Η μεγάλη γιορτή του χωριού! Τα κορίτσια και οι μεγαλύτερες γυναίκες, περιποιόταν τον Ναό μέρες πριν, ώστε στη «χάρη της» να αστράφτουν όλα. Οργανοπαίκτες από το χωριό μας και όχι μόνο τραγουδούσαν προς τιμήν της Παναγίας. Οι γυναίκες ετοιμάζουν διάφορα εδέσματα για να κεράσουν τους φιλοξενούμενους τους μετά την λειτουργία. Το φαγητό της Παναγίας όπως το ονόμαζαν ήταν τα ρεβύθια με κρέας το οποίο όλες οι νοικοκυρές μαγείρευαν εκείνη την ημέρα. Στις μέρες μας εκτελείται μόνο η λειτουργία όπου οι πιστοί πηγαίνουν στην εκκλησία. Εφόσον τελειώσει η λειτουργία οι γυναίκες κερνάνε γλυκά για τους εορταζόμενους που υπάρχουν στο σπίτι, διότι το χωριό μας γιορτάζει στις 21 Νοεμβρίου.

1-5 Αυγούστου

Τις πρώτες έξι μέρες του Αυγούστου, τις λέγανε «Θρύμπις» (τρύπες). Αυτό το εξαήμερο δεν έβαζαν μπουγάδα, γιατί πίστευαν ότι θα τρυπιόταν τα ρούχα από κάποια μαγικά δύναμη. Αν όμως ήταν μεγάλη ανάγκη να πλύνουν, έβαζαν στο καζάνι και στην πλυνόσκαφη ένα μεγάλο καρφί, για να "καρφώσουν" το κακό πνεύμα. Επίσης οι πρώτες μέρες του Αυγούστου λεγόταν «Μιρημήνια» (ημερομηνία) .

17 Ιουλίου Πανηγύρι της Αγίας Μαρίνας

«Το εκκλησάκι της Αγίας Μαρίνας», σχεδόν μέσα στο χωριό φαίνεται πως είναι παλιότερο από τις δυο μεγάλες εκκλησίες μας την Παναγία και τον Άγιο Δημήτριο.

Το πανηγύρι της Αγίας Μαρίνας ανέκαθεν δεν αποτελούσε γλέντι μόνο για τους Μεσοτοπίτες αλλά και για τους περιχωρίτες, τους Ερεσιώτες και τους Αγρίτες, πολλοί από τους προσκυνητές ξενυχτούσαν στρωματσάδα στην ύπαιθρο μέχρι ανήμερα. Πλέον τα τελευταία χρόνια εφόσον τελεσθεί η λειτουργία πέρα από μερικές γιαγιάδες οι υπόλοιποι φεύγουν από την εκκλησία.

- Συμμετείχαν οι μαθητές:

Βαλαβάνη Μυρσίνη

Βαληλή Αργυρώ

Βουγιούκας Παναγιώτης

Βραχνού Ξένια

Καλαμούκη Χριστίνα

Καταβάτη Μαριάννα

Καφετζή Εύα

Πιπίνης Στράτος

Υπεύθυνη καθηγήτρια: Ψύλλου Σταυρούλα